

STATISTICKÁ ROČENKA

dialyzační léčby v České republice

2023

Česká nefrologická společnost

Za Českou nefrologickou společnost zpracovali:
prof. MUDr. Ivan Rychlík, CSc., FASN, FERA, FISN
MUDr. Lidmila Francová

Přehled základních údajů o dialyzační léčbě v České republice v roce 2023

V České republice bylo v r.2023 celkem 113 dialyzačních středisek, ve kterých bylo k 31.12.2023 léčeno v PDL celkem 6 352 pac. (583 PMP). Peritoneální dialýzou bylo léčeno 3,9 % pac. Domácí hemodialýzou 1,4 % pac. K témuž datu přežívalo 6021 pac. s funkčním štěpem ledviny (552 PMP) a celkový počet pac. v RRT činil 12 373 pac. (1 135 PMP). V průběhu r.2023 bylo nově zařazeno do PDL 2329 pac. (214 PMP), zemřelo 1324 pac. (121 PMP) a transplantace ledviny byla provedena u celkem 488 pac. (45 PMP), z toho u 36 ze živých dárců. Provedeno bylo celkem 889 918 hemoelimačních výkonů (z toho HDF 80%).

Zpracované údaje byly reportovány ze 104 dialyzačních středisek pro dospělé (pokud není uvedeno jinak).

1. **Počet dialyzačních středisek (DS): celkem 113**, z toho **110 DS pro dospělé** a **3 DS pro děti** (Brno FDN, Ostrava Poruba, Praha Motol). Dále 3 střediska zajišťovala pouze akutní program (nem. Havířov, Praha 10 FNKV Int.klinika-MOJIP, Praha 5 MJ FN Motol), 6 DS pouze peritoneální program (Praha 10 FNKV Int.klinika /PD+HHD/, Praha 5 FN Motol-Int.klinika, Rumburk, Praha Nefrologie s.r.o., Přerov, Zlín). Celkem 71 DS bylo nestátních.

2. **Počet výkonů: celkem 889 918**, z toho:

HD	160 160
HDF	708 450
HF	882
PF	682
HP	0
jiných	3 688

3. **Dialyzační monitory: celkem: 2952**, v provozu do 5 let: **1905 (65%)** (údaje z 101 DS)

4. **Počet dialyzačních lůžek: celkem 1572**, z toho chronických 1565 a akutních 53 (údaje z 99 DS)

5. **Personální zajištění (počty pracovních úvazků): celkem 2453 zaměstnanců** (údaje z 100 DS):

Lékaři	326, z toho 258 s nefrologickou atestací (79%)
Sestry	1508, z toho 723 s odbornou atestací (48%)
NZP	160
Ostatní	458

Prům.počet pac./lékaře: 35

Prům.počet výkonů/sestru: 658

6. Celkový počet pacientů (prevalence): k 31.12.2023 bylo léčeno v HD programu (HDP)

6102 pac., z čehož 89 (1,4 %) bylo léčeno HHD. Dále v PD programu (PDP) bylo léčeno 250 pac. (3,9 %).

7. Pacienti – počty dle typu léčby a jejich přesuny

	HDP		PDP	
	N	PMP	n	PMP
Přežívající k 31.12.2023	6102	560	250	23
Zemřelo	1307	120	17	1,6
Úspěšně TPL (n)	340 reportovalo 101 DS		53 reportovalo 62 DS	
Přešlo na PD / HD (n)	35		36	
Přerušilo léčbu (n)	215		-	
Celkem dialyzováno (= počet chronických pac. v průběhu roku)	7999	734	356	33

8. Noví (incidentní) pacienti (zařazení během r.2023 do PDL, údaje reportovány z 103 DS)

	HDP		PDP	
	N	PMP	N	PMP
Z ambulance	1075	99	57	5
Z ulice	1197	110	-	-
Celkem jako 1.RRT	2272	208	57	5
Zpět po TPL	87	-	10	-
Přešlo z PD / HD	44	-	34	-
Celkem	2403	220	101	9,2

9. Přidružená onemocnění (% z celk. počtu pac., údaje reportovány z 104 DS; n=6115)

	HDP (n=5853)	PDP (n=262)
Diabetiků	41 %	20 %
Pacienti starší 60let	72 %	48 %
Hypertenze	55 %	57 %

10. Příčiny úmrtí: (% z celkového počtu pac., údaje reportovány z 101 DS, n=1324)

	HDP (n=1307)	PDP (n=17)
Kardiovaskulární	37 %	32 %
Infekční	17 %	11 %
Malignita	8 %	5 %
Ostatní	38 %	53 %

11. Léčba ESA (údaje reportovány z 88 DS):

V HDP bylo léčeno celkem 4421 pac. (70%), průměrná dávka činila 6523 j. na pac./týden.

V PDP se léčilo 142 pac. (57%) s průměrnou dávkou 4136 j. na pac./týden.

V predialyzačních ambulancích bylo léčeno celkem 1308 pac.

12. Infekční hepatitidy v HDP (údaje reportovány z 102 DS):

IH typu B se vyskytla u 30 pacientů, IH typu C u 0 pacientů.

Celkem 19 pacientů bylo HBsAg pozitivních (0,3 %) a 68 pacientů bylo anti-HCV pozitivních (1 %).

13. Dialyzační membrány a dialyzační doba:

HighFlux dialyzátory používalo 80 DS, syntetickou membránu 94 DS, průměrná dialyzační doba na týden činila 13,0 hod./pac.

14. Peritonitida v PDP:

Peritonitida se vyskytla 37krát u celkem 28 pacientů.

**Děkujeme všem lékařům, kteří vyplnili dotazník ČNS a umožnili tak vytvořit
přehled o dialyzační léčbě v ČR za r. 2023.**

Použité zkratky a metodické poznámky:

PDL – pravidelná dialyzační léčba

HDP – hemodialyzační program

PDP – peritoneální program

TPL – transplantace

ESA – erythropoiesis stimulating agent

RRT – Renal Replacement Therapy
(program náhrady funkce ledvin)

n – počet pac.

PMP – per million population

IH – infekční hepatitida

počet obyvatel: 10,9 milionu

přepočet ESA: epoetin/darbepoetin: 200 : 1, epoetin/Mircera: 50 : 1